

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:		Felelős szerkesztő:	Kiadótulajdonos:	Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
Egész évre . . . 12 kor.	Negyedévre . . . 3 kor.	BITTERMANN SÁNDOR.	BITTERMANN NÁNDOR.	a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
Félévre . . . 6 kor.	Egyes szám ára 20 fillér.			MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Aktuális szociális kérdések.

írta **dr. Spitzer István.**

IV.

Az orvoskérdés a munkásbiztosítási intézményeknél.

A legnehezebben megoldható kérdés azonban e munkásbiztosítási intézményeknél az orvoskérdés helyes megoldása. Egyetlen egy osztály sincsen a munkásosztályon kívül annyira érdekelve e szociális alkotásokban, mint éppen az orvosi kar. A szociális biztosítás terjedésével az orvosok napról napra többet veszítenek, mert a szabad orvosi gyakorlat köre mindinkább szűkebb térre szorul.

Ismételtem, hogy ez intézmények alkotásánál elsősorban a munkások, az ipari, kereskedelmi alkalmazottak, a földmunkások és végre a cselédek érdeke jön tekintetbe. Előbb-utóbb mindezek szintén bekerülnek a munkásbiztosító intézményekbe és ez intézmények virágzók csak akkor lesznek, ha a földmunkások nagy tömege szintén részesül ez intézmények áldásaiban.

Az orvosi kar ennél fogva szó nélkül nem nézheti azt, hogy ez intézmények terjedésével megélhetése napról napra mindjobban meg lesz nehezítve. Így alakultak meg mindenütt az orvosok szervezetei is a munkásbiztosító szer-

vezetekkel szemben. A munkásbiztosító intézmények mint munkaadók, az orvosok pedig mint munkások állottak egymással szemben. Sok helyütt Németországban különösen erős és nehéz harcokat vívtak meg egymással orvosok és betegpénztárak.

A pénztárak mindent elkövettek arra nézve, hogy elég olcsón oly orvosokat kapjanak, akik a pénztár adminisztrációjának alárendelve, a pénztár fiskális érdekeit minden tagjával szemben megvédik.

Az orvosi kar elsősorban függetlenségét, másodsorban anyagi érdekeit védte a pénztárakkal szemben.

Az orvos, amikor a pénztárral szerződéses viszonyba lép, elvállalja azt a nehéz kötelességet, hogy a pénztári tagok érdekeit a pénztár gazdasági érdekeivel összhangzásba hozza. Hogy mily nehéz az orvosnak a helyzete ily körülmények között, azt minden lelkiismeretes orvos érzi, de tudja ezt a pénztári adminisztráció, sőt az egyes pénztári tagok is. Nap-nap után jönnek tagok hamis betegségi jelentésekkel, hogy maguknak anyagi előnyt biztosítsanak, de viszont sokszor a beteg teljes jóhiszeműséggel követel a pénztártól olyan segílyt, amelyet az orvos a beteg érdekében lévőnek nem tart.

Ily viszonyok között érthető, hogy

előbb-utóbb a legtöbb orvos és a legtöbb pénztári tag között bizonyos bizalmatlanság jelentkezik, mert a pénztári tag azt hiszi, hogy az orvos a beteg érdekeit a pénztár gazdasági érdekeire való tekintettel elhanyagolja.

Főképen ezért, de még más érdekből is, az egyedül helyes rendezése az volna az orvoskérdésnek, ha a pénztári tag betegsége esetén ahhoz az orvoshoz fordulhatna, akihez bizalma van, de ennek az orvosnak véleményét, a melyet a beteg munkaképtelenségéről adna, minden esetben a pénztár főorvosa felül bírálná.

Sajnos ez ma pénzügyi, de főképen a pénztári tagoknak ama törekvése miatt, hogy a pénztártól minél több előnyben részesüljenek, alig vihető keresztül. Nagyon jól tudjuk, hogy a legtöbb orvosra befolyással van a beteg szubjektív panaszja, ha most már az orvos tekintet nélkül a pénztár érdekeire, mindig a beteg panaszát fogadja el véleménye felállításánál, előbb-utóbb az orvos, aki a beteg szubjektive panaszának legjobb meghallgatója és honorálója, fogja az orvosi gyakorlat legnagyobb részét megszereznie és ezáltal úgy a pénztárnak, mint az orvosoknak is mérhetetlen kárt okozna.

Ezért az ugynevezett szabad orvosválasztást csak oly helyeken lehet ke-

Menyasszonyi és alkalmi ajándékok,

TOMBOLATÁRGYAK. Legolosóbb

**bevásárlási
forrás. !**

ÓRA, ÉKSZER ÉS

Órajavítások,
ékszerátalakítások

Jól és olcsón, tört aranyat becserelek. — Vidékre választékokat küldök.

Ugyanitt tárgyak 1 koronától feljebb vannak.

ARANYÁRUK

Divatos
brilliánsárak, dísz-
tárgyak, evőeszközök
valódi és chinaezüstből.

!! !! **Nászajándékok.** !! !!

Keszler Dezső,

— órás és ékszerésznel, —
ZOMBOR, főutca 4. szám,

FREY-féle ház. 100—99

resztül vinni, ahol a pénztári tagoknak megvan az intelligenciájuk arra nézve, hogy megtudják érteni azt, hogy a pénztár támogatása az ő érdekük első sorban, hogy az a pénztár nem fejtés tehén, hanem egy oly intézmény, amely csak akkor felel meg céljának, ha azt épen a munkások támogatják és csekély bajaiknál lehetőleg kimélik.

Ezért ma nálunk az orvosi kar nagy része arra az álláspontra helyezkedett, hogy teljes függetlensége megóvása mellett a pénztárral hosszabb szerződést köt, amely biztosítja az orvos munkájának szerény, de mégis méltányos díjazását és viszont biztosítja a pénztár fejlődését és fenállását.

Nálunk is heves harcokat folytatott az orvosszövetség és pénztár egymással, amelynek a vége az lett, hogy a pénztárak honorálták az orvosi kar ezen álláspontját és előreláthatólag, ha a pénztár az egész vonalon konciliáns magatartását keresztül viszi, az orvosi kar lesz az, amely nagyobb anyagi áldozatokra is kész, csak hogy a szociális intézmények viruljanak és fejlődjenek.

A népszámlálás eredménye.

A népszámlálás eredménye az, hogy 1910. december 31-én 20,850.700 ember élt a magyar szent korona országában. A szaporodás tíz év alatt 1,596.000 lélek volt, ami 8,3 %-os gyarapodásnak felel meg. A megelőző deceniumban 1,791.000 lélekkel szaporodott a lakosság, ami százalékban 10,3. A szaporodás tehát teljes két százalék-

kal kisebb volt, mint ennekelőtte, ami komoly és fájdalmas csökkenést jelent.

Mindazonáltal jobb az eredmény, mint amit vártunk. Az évtized, amely immár mögöttünk van politikailag és társadalmilag a harc évtizede volt, ezenfelül rémséges vérvesztést okozott a kivándorlás. A meddő politikai és eredménnyel még mindig nem kecsesített társadalmi küzdelem épenséggel nem alkalmasak arra, hogy fokozzák az ország virulásának tényezőjét, a népszaporodást, a kivándorlás pedig lesújtó hatással van rá. A statisztikai hivatal becslése szerint 800—900.000-re tehető a tíz év alatt kivándorlók száma. Ha tekintetbe vesszük azt, hogy munkaképes, egészséges többé-kevésbé módos és értelmes ember képes a megélhetésnek eme radikális eszközehez nyulni, nagy körvonalakban megbecsülhetjük országunk veszteségét, amely vérben óriási és szemben felbecsülhetetlen. Ha e nemzeti szerencsétlenség nem sujt, ma kerek egy millió emberrel több élne-e hármass hatalom és négy folyó birodalmában! Az irtóztató numerus, irtóztató vádként nehezedik az intéző körökre. Ők egyedül ők tették azt, hogy így jött. Politikai harcaikban nem szerepelt a népérdek; gazdasági politikájukat az irányította, hogy önmagukat erősítsék s az olesó napszám megmaradjon; a közjóvedelmeket, a szegénységet sújtó fogyasztási adókból növelték; az ipart és kereskedelmet, mely munkásainak sokkal jobban fizet, mint a földmivelés, a látszat kedvéért fejlesztették csak a szociális bajai ellen tömörülő népet vérrel, börtönnel, szolgabiroi önkényvel tartották féken: csoda-e, ha

8—900.000 ember körül nézett e nagy világban és úgy találta, hogy odakünn jobb a magyar embernek?

A magyar faj őseréjéről tesz tanúságot, hogy a mostoha viszonyok s a kivándorlás dacára több mint másfél millióval szaporodtunk. A gyarapodás valamivel erőteljesebb, mint a gazdagabb és szociális tekintetben összehasonlíthatlanul kedvezőbb helyzetben levő Ausztriáé. Az egyke, az angyalcsinálás, az ijesztő gyermekhalandóság, az elmaradt közegészségi viszonyok fölött diadalt arat az erős, szívós magyar fajának dicső termékenysége. A rossz politika és közigazgatás nem tudott népünkön még annyit rontani, hogy megromtotta volna. Eddig még nem, de mi lesz, ha folytatódik az egyetemes népirtás? Nálunknál nagyobb és hatalmasabb népeket is elpusztítottak már bűnös irányzatok.

Felette kedvező jelenség az is, hogy a magyarnyelvű vidékeken a legerőteljesebb a szaporodás. A Duna—Tisza közében, kivált Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun vármegyében, melynek lakossága jóval túl van a millió s amely 214.000 lélekkel, 25 percenttel szaporodott. Kedvező az eredmény Békés, Csik, Jász-nagykun-Szolnok, Heves, Borsód, Szabolcs, Szatmár, Zala és Somogy megyében is.

Az ország gazdasági fejlődésének és kulturálódásának szempontjából kedvező jelenség az is, hogy míg az egész ország népessége 8,3%-al, addig a rendezett tanácsú és törvényhatósági joggal felruházott városoké 15,4%-al szaporodott. Az ország gazdasági haladásának s demokratizálódásának főtenyezője a

A „BÁCSKA“ TÁRCÁJA.

Egy kis tévedés.

Irta: Del Toró.

A tanácsos ur a hivatalában volt elfoglalva, a tanácsosné meg holmi bevásárlások végett bement a városba, mivel hogy vendéget, kedves vendéget vártak. Annuska a tanácsosok főkötő alá kívánczó gyönyörű szép leánykája, egyedül maradt otthon a cselédséggel.

Míg a nagyságos asszony a bevásárlásokból hazatér, a cselédség a ház rendbehozatalát végezte. A szobalány a szobák tisztogatásával foglalatzkodott, a szakácsné a konyhában forgolódott, a mindeneslány pedig a külső dolgokat intézte el.

Annuska, hogy valami dolga legyen és el ne unja magát a nagy semmittevésben, lesétált a kertbe és ártatlan gondolatait kezdte csokorba fűzni arról az ismeretlenről, ki ma fog először bekopogtatni hozzájuk, hogy megkerje a kezét és szívét. Mert előtte még ismeretlen volt a vőlegényjelölt. Csak a szülei elesett szavaiból gondolta, hogy egy finomodoru, nemesszívű, fiatal ur ember fogja ma először a házuk küszöbét átlépni. Hiszen a kedves papája sokszor emlegette Árkay Dezsőt, kivél őt már régen eljegyezte, hogy legközelebb áthelyezik a városukba. És Árkay Dezső tegnap csakugyan megérkezett.

Annuska letelepedett a filagóriában egy

nádszékre és hallgatta a csalogány füttyét, mely egy illatos virágu bokron csodásan csattogott a nagy kertben. Bűbajos dalától megmozdult a csendes virágszirom is, de talán a mohos kösziklák szívét is meglágyította volna.

Annuska magába fojtotta még a lélekzetét is és elmerengve gondolt az ismeretlen vőlegényére, mikor a nagy csendben úgy hangzott a fülemile füttye, mint a fuvola meleg, epedő hangja. Mert a csalogány elveszett párját siratta és reszkető lájdalommal szállott szét a dalban a lelke.

Csak mikor a bokor alján könyező kék nefelejtsekből tépett Annuska egy csokorra valót, hogy azt kedveskedve átnyujtsa majd Árkaynak, rebent el a csalogány és bokorról bokorra röpdösve hallatta panaszos siralmát, mint valami bujdosó tündér.

Ebben a pillanatban megszólalt az utcai csengetyű éles hangja és Annuska szívét valami gyenge remegés fogta el. Hamarosan rendbeszedte a ruháját, megigazgatta a hosszú, fehér köténye ráncait, selymes szőke hajfürtjeit elsimitotta magas, derült homlokáról és dobogó szívvel sietett ő maga ajtót nyitni.

Mikor kinyitott a folyosó ajtaja, maga előtt látta Annuska a vőlegényét. Igazán esinos fiatal ember volt.

Zavartan állott Annuska egy pillanatig az ajtó előtt és mint egy megsebzett kis madárnak hangosan dobogott a szíve. Ajkai körül kivilágított a fényes, fehér gyöngyos foga és arcán egy bájos mosoly vonult végig.

A vőlegényjelölt meglepetten tekintett égő szeméibe és belépett a hűs folyosóra.

Annuska pedig ez alatt leküzdötte szíve dobogását és azt mondta:

— Tessék besétálni.

— Nem tudom, jó helyen járok-e? — kérde Árkay.

— Ha Malmosi tanácsosékat tetszik keresni, úgy jó helyen.

— Azt keresem. Itthon van a tanácsos ur?

— Még nem jött meg a hivatalból.

— Hát önagysága?

— Az is a városba ment — mondta zavartan Annuska és lesütötte nagy, égő szeméit.

Árkay kétségtelenül azt hitte, hogy egy bájos szobacicus áll előtte és nem a leendő menyasszonya, azt mondta hát:

— Akkor talán később fogok ismét eljönni.

— Sziveskedjék csak besétálni, azonnal megjönnek.

— Maga igazán kedvesen elragadó — mondta Árkay és szeliden megcsipdoste Annuska kipirult arcát, aztán hamiskásan kérdezte:

— És Malmosi kisasszony itthon van?

Annuska mindjárt észrevette fürkésző szeméivel, hogy őt a hosszú fehér kötőjével szobalánynak nézi Árkay, hát nem is akarta most már elárulni magát s tovább ravaszkodott mondván:

— Az most készül bent a toilettjével.

városi lakosság, ezért különös örömmel kell üdvözlőnk a városi tömegek gyarapodását.

Előfizetési felhívás

a

„BÁCSKA“

XXXIV. évfolyamára

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	12 korona.
Fél évre	6 korona.
Negyedévre	3 korona.

Néptanítók számára:

Egész évre	8 korona.
Fél évre	4 korona.
Negyedévre	2 korona.

Előfizetési pénzek **Bittermann Nándor és fia** könyv- és nyomdájába küldendők.

A nemzetiségi kérdés a Szabad Lyceumban.

Szabad Lyceumunk azokról a kérdésekről, melyek korunk gondolkodó elméit leginkább foglalkoztatják, meg-meg szokta szólaltatni a hagyományos gondolkodástól eltérő új felfogásokat is s ezzel módot nyújt arra, hogy legilletékesebb magyarúzóik hamisítatlan megvilágításában látván őket, a felhozott okadatok szabad mérlegelésével magunk alkothassunk magunknak véleményt róluk.

Igy a mult vasárnap Jász Oszkár, a modern szociológia legkiválóbb magyar képviselője, intelligens nagy közönség előtt a nemzetiségi kérdést fejtegette aktuális politikai vonatkozásoktól menten tisztán tud-

mányos alapon. Két óras előadása olyan érdekes volt, hogy mindvégig lekötötte a hallgatóság figyelmét, okfejtése pedig oly meggyőző s meggyőződése oly szuggesztív erejű, hogy bizonyára nem egy akadt a hallgatóságban, aki kételkedéssel jött és hittel távozott.

A következőkben adjuk az érdekes és tanulságos előadás gondolatmenetét.

A nemzetiségi kérdés ma még Magyarországon olyan állapotban van, melyet a fetisizmus nevével lehetne megjelölni. A fetisimádó primitív népek mindent úgy fognak fel, mint egy, az emberhez hasonló jó vagy gonosz lény beavatkozásának eredményét. Mikor a szociálizmus kérdésének első hullámai elértek Magyarországra, bölesek és nem bölesek abban a boldog meggyőződésben voltak, hogy a szociálizmus néhány izgága, törtető, érvényesülni akaró embernek magán ügye, kik a zavarosban halászni akarnak. A nemzetiségi kérdést is, mely a szociális kérdésnek egyik ága, néhány ilyen lelketlen, önző agitátor művének nézik mi nálunk.

A mi nemzetiségi kérdésünk azonban nem áll magában. Mindenütt nagy izgalmat, üldözést, börtönt, vért váltott ki, a külföldön sokkal inkább, mint nálunk. A mi nemzetiségi kérdésünk veszedelme meg sem közelíti pl. azokat a veszedelmeket, miket az ir kérdés Angolországban okozott.

A nemzetiségi kérdés nagy világtörténelmi mozgalom, nagy szociális, gazdasági, kulturális történelmi áramlatnak jelentkezése, mely napról-napra, óráról-óra mindaddig erősödni fog, míg ezen benne ható szociális, gazdasági és kulturális erők egy nem szervezzük, hogy a nagy nemzetiségi néptömegek életérdekeinek megfeleljen. Ha így fogjuk fel a kérdés értelmét és jelentését, akkor remélhető, hogy ami ma még mint veszedelem jelentkezik s legjobban aggasztja a politikusokat, t. i. a nemzetiségi torzalkodásnak vésses harca egy szép napon meg fog szünni.

A nemzetiségi kérdés akkor merül fel, amikor a feudalizmusról bekövetkezik az átmenet a polgári jogrendre, és ott lép fel kikerülhetetlen kényszerűséggel, ahol ez az

átmenet nem talál nyelvi és fajilag homogén nemzetet.

A mai demokratikus, polgári, iparon és kereskedelmen nyugvó gazdasági rendben el sem tudjuk képzelni azt a világrendet, melyet a feudalizmuson kell értenünk. A feudalizmus korában a birodalmak apró államokra töredezték. Németország 354, Franciaország tizezer körül levő apró kis állami rendnek volt laza halmazata külön jogrenddel, külön vámrendszerrel, külön nyelvjárással, úgy hogy a birodalom különböző részeiben lakó emberek meg sem tudták érteni egymást. Valamint ma is még minden kis tót vagy román falucska, mely a városi piactól s minden közlekedéstől elszigetelve él a hegyek között, mindent, amire szüksége van, maga állít ki, a feudális középkori világ is ilyen természeti gazdálkodást folytatott s ezt a laza gazdasági rendet a katonai szervezkedés, a feudális uraknak katonai uralma tartotta fenn. Amint azonban a természeti gazdálkodást a piaci eseregazdálkodás kezdi kiszorítani s ez az új gazdasági rend s az általa keletkezett pénz lehetővé teszi állami hadsereg és állami hivatalnoksereg fentartását, megkezdődik az egységes nemzeti államok kialakulása. A kisebb feudális uralkodókat megdöntik a nagyobbak, a nagyobbakat a még nagyobbak s előáll az egységes állam.

Az egységes állam eseregazdaságban él. Egyik ember függ a másiktól, sőt a különböző országok is függenek egymástól. Az amerikai válság pl. nálunk is drágaságot okozott. Ipar, kereskedelem, vasut, bank mind olyan intézmények, melyek a csere előmozdítására szolgálnak. A modern ember meghalna, ha ezt a csere-rendet valami megváltoztatná.

A gazdasági rend megváltozásának nyomában jár az világfordulat, mit jobbagy-felzabadosításnak nevezünk. Az állati életet élő néptömegek egyszerre öntudatra ébrednek s belépnek a kulturális közösségébe, ami iskolák építését, a közlekedési hálózat kiépítését s az újságok felszaporodását vonja maga után.

Ez a folyamat észrevétlenül játszódik le

hát nem zavarhatjuk. Hanem tessék addig, míg a háziak hazajönnek, talán a kertbe lesetálni.

— Maga is velem tart? — kérde nevetve Árkay.

— Ha megengedi, igen! — mondta szintén nevetve Annuska.

— Köszönöm. Ilyen bájos angyal társaságában szívesen töltöm az időt — mondta Árkay és majd elnyelte a szép Annuskát tekintetével.

Hát lesétáltak a nagy árnyas kertbe, hol a falevelek álomtól sóhajtoztak, a csilintgelő harangvirágok meg harmatcseppben fűrdtek. De a csalogány is újra kezdte a művészetét: mélységes bánattól szállt ég felé a dala.

Annuska megkínálta Árkait egy kerti székekkel, ő maga azonban állva fürkészte a gyönyörű és szabályos férfi arcát. Árkay egy ideig mélyen elmerült a csalogány andalító dalában, később felkelt ülőhelyéből és meg akarta simogatni Annuska rózsás arcát, de mert Annuska szabadkozott, hát az arca helyett véletlenül a selymes hajkoronáját érintette Árkay, mely egyszerre, mint egy arany zuhatag, ömlött alá Annuska fejéről egész a földig és a nap ragyogó sugaraiban aranykéve gyanánt tündöklött.

Árkay nagyot bámult és hizelegve azt mondta:

- Maga, lelkem egy igazi tündér.
- Ezt még nekem nem mondta senki se.
- Ha én mondom, eliheti.

— Jó, jó, de csak tessék nyugodtan maradni — mondta Annuska, mert észrevette, hogy Árkay közeledni akar hozzá.

— Hát úgy fél tőlem galambom? — kérde Árkay kedveskedve.

Most már kétségtelen volt Annuska előtt, hogy Árkay őt biztosan szobalánynak tartja, hát tovább játszott a szobalányi szerepet és azt mondta:

— Jaj, a férfiak mind hamisak!

— Vannak kivételek is.

— Nem tapasztaltam, pedig hosszú ideje vagyok a házban.

— Hát sok fiatal ember fordul meg a tanácsoséknál?

— No, nem éppen, de a kisasszony kedvéért mégis eljárógnak.

— És van-e olyan bájos, elragadó a házi kisasszony, mint maga, lelkem?

— Édes Istenem, hogy lehet ilyent kérdezni?

— Mért ne lehetne?

— Hát illenék az hozzám, hogy a házi kisasszonyt ócsároljam! — mondta Annuska és fülig elpirult.

Ez a pirosság úgy kihozta sodrából Árkayt, hogy hirtelen átkarolta Annuska karcsu derekát, egy forró csókot nyomott hófehér vállaira és azt mondta:

— Maga igazán enniváló angyal!

Annuska a földre szegezte nagy, fekete szeméit és hallgatott, de gondolta magában:

— Nem lesz jó a tüzzel tovább játszani!

Árkay egyideig némán bámulta a szép leányt. A nagy csendet hirtelen megszakította a csengettyű sivitó hangja. A tanácsos és tanácsosné egyszerre jöttek haza. Annuska, mint egy vidám özike futott ajtót nyitni. Árkay utána kiáltott:

— Hová szalad, lelkem? — és ő is baktatott a szép lány után.

— Jönnék — mondta Annuska csendesen és hamarosan ajtót nyitott.

Mikor a tanácsos és tanácsosné beléptek a folyosóra, maguk előtt látták Annuskát és Árkayt. A csodálkozás hangján kérde mindketten egyszerre:

— Hát ti már ismeritek egymást, kedves gyermekeim?

Árkay e szavak hallatára majdnem elhült. Most látta csak be, hogy mily nagyot tévedett, mikor szobalánynak nézte a kedves menyasszonyát. Nagy bocsánatkérések közt kezdte magát kimagyarázni, de a tanácsosék erre nagy hahotába törtek ki és azt mondták:

— Jobb előbb, mint utóbb tévedni!

Annuska pedig odaborult a zavarban álló völegénye keblére és azt mondta kedves, behelgő hangon:

— Minden jó, aminek a vége jó!

És most már mint menyasszony a völegénye karján sétált be a szalonba, apai és anyai áldástól kísérve.

nyugaton. Angol- és Franciaországban az ipar és kereskedelem fejlődésével már a 14—15. században kialakul a nemzeti egység. Azonban ugyanazon okok, amelyek itt szinte öntudatlanul a közös nyelv és közös kultúra létesítéséhez, az egységes nemzeti állam kialakulásához vezettek, Európa közepén és keletén, e vegyes nyelvű területen, mint Lavale belga tudós látónoki szemmel előre megjósolta, létrehozzák a nemzetiségi öntudatot. Így nálunk is ugyanazon erők hozzák létre a nemzetiségi kérdést, melyek megindítják a harcot a nemzeti egységért és halomra döntik a rendi kiváltságokat.

Az új gazdasági rend szükségessé teszi a műveltségnek minimumát, melyre a középkorban nem volt szükség. A középkori jobbágy csak dolgozott, adót fizetett és harcolt. A mai ember azonban nem boldogul ismeretek nélkül. A kultúrtörekvés ma életbevágó kérdés: nemcsak a tudománynak, irodalomnak és művészetnek kérdése, hanem a mindennapi megélhetésnek, a kenyérgazdálkodásnak kérdése is.

Az új gazdasági renddel, az egységes államok alakulásával egyszerre fellépő nemzetiségi kérdés tehát gazdasági és kulturális kérdés.

(Vége köv.)

H I R E K .

Gróf Tisza István üdvözlése. Bács-Bodrog vármegyei tisztikara legutóbb értekezletet tartott, melyen egyhangú lelkesedéssel elhatározta, hogy gróf Tisza Istvánt hálás köszönetének nyilvánítása mellett üdvözlözi azért a támogatásért, melyben a vármegyei alkalmazottak ügyét a parlamentben részesítette. Az üdvözlő irat így hangzik: *Nagyméltóságú gróf Tisza István valóságos belső titkos tanácsos, országgyűlési képviselő stb. urnak*

Budapest.

Bács-Bodrog vármegyei tisztikara mai napon tartott értekezletéből mely tisztelettel üdvözlözi Nagyméltóságodat és hálás szívet

köszöni a vármegyei alkalmazottak ügyének a parlamentben oly melegséggel való felkarolását.

Sejtettük, tudtuk, hogy az 1904. évi X. t. c. nagy alkotóját az idők viszontagságai sem választották el tőlünk s nemesen dobogó szíve meg fog szólalni, mikor igazságos ügyünknek az ország színe előtt való képviselőségéről, a megkezdett műnek tovább fejlesztéséről és befejezéséről van szó.

S hogy ime kívánásaink teljesítésének küszöbén állunk, büszkén látjuk, hogy elhagyatottságunk közepette Nagyméltóságod egyúttal az erkölcsi elégtétel, az elismerés olyan babérrát nyújtja felénk, mely minden anyagi jutalomnál jobban örvendet meg bennünket.

Bármit hozzon is a jövő, a vármegye tisztikarának nagybecsülése, hálája, ragaszkodása fogja kísélni Nagyméltóságod működését. — A tisztikar nevében mely tisztelettel: *Michailovits s. k., alispán.*

Kinevezés. A pénzügyminiszter Nagy János marosillyei adóhivatali ellenőrt a szabkai m. kir. adóhivatalhoz adóhivatali főtiszté nevezte ki.

Bácskai nábobok. Bács-Bodrog vármegye virilistái közül 1911. évben a legtöbb adót fizetnek gróf Chotek Rezső 90.012, Dungyarszky Lázár 40.394, Lelbach Péter 27.120, báró Vojnits István 23.029, báró Redl Lajos 15.794, Dungyarszky István 14.866, dr. Lelbach László 14.626, báró Hammerstein Richárd 13.423, Rosenberg Mátyás 13.144, gróf Széchényi Emil 11.800 koronát. A legkisebb virilista adója 1182 korona.

Új tűzoltóegylet. Veprődön múlt hó 26-án önkéntes tűzoltóegylet alakult 40 működő taggal. A tűzoltóegylet elnöke dr. Faller Alajos községi jegyző, parancsnoka Michler Boldizsár, titkára Molnár Ádám, pénztárosa Resz Mihály, szertárosa Rill Ferenc.

Pályázat kiházasítási segélyre. Zombor szab. kir. város polgármestere, mint a Stein Janka (Hanni) fele kiházasítási alapítvány adományozó bizottságának elnöke, ez alapítvány jövedelméből egy 400 (négyszáz) koronányi kiházasítási segélyre hirdet pályázatot. E segélyre kizárólag izraelita vallású, vagyontalan s erkölcsi tekintetben kifogástalan, jegyben járó zombori hajadonok pályázhatnak. A pályázati kérvényeket a város polgármesteréhez címezve bezárólag folyó évi április hó 15-éig kell benyújtani.

Szemléltető falitábla a selyemhernyóról. A földművelésügyi miniszteriumnak a selyemtenyésztés emelése céljából kiküldött meghatalmazottja értesítette Bács-Bodrog vármegye kir. tanfelügyelőségét, hogy a selyemhernyóra vonatkozó szemléltető falitábla elkészült s a szétküldést is megkezdte a tanfelügyelőség jegyzékében megnevezett iskolák részére. Bács-Bodrog vármegye kir. tanfelügyelője a selyemtenyésztési felügyelőség kérelme alapján a legkomolyabban felhívja az illető iskolákat, hogy a táblát az iskolateremben kifüggesztve, használják az oktatásnál és gondosan őrizzék, mert olyan tetemes költségbe került, hogy úgy akár mikor nem könnyen pótolható. A kir. tanfelügyelő arra felhívja az iskolákat, hogy ha az országos selyemtenyésztési felügyelőségnek bármelyik alkalmazottja a táblát időről-időre meg akarná tekinteni, ez eljárásában az illetőt jó indulattal támogassák.

Ünnepelt főispán. Matkovits Béla ujvidéki főispán beiktatásának első évfordulója alkalmából a főispán tisztelői szombaton bankettet adtak, melyen háromszázan vettek részt.

Thököly-ut 10. sz.

Thököly-ut 10. sz.

BELHÍVÁS.

BUTORT akar venni, az Aki **BUTORT** bizalommal forduljon hozzám. ∴ Raktáron vannak:

polituros hálószobák, ugymint: köris, cseresnye, zebra stb. Továbbá: modern ebédlők, kredencek és uri szobák.

!! MEGRENDELHETŐK: !!

szalonok, könyvtárak, valamint eredeti BRONZUTÁNZATU butorok.

Irodák, kávéházak és olvasótermek részére butorok mindennemű színben saját tervem szerinti készpénzért, vagy részletfizetésre is.

Szpevák Béla,

műipari butorkészítő,

ZOMBOR, Thököly-ut 10.

!! Mint a legelőkelőbb és legelőnyösebb bevásárlási forrás, egyedül csak !!
RÁCZITS és CZVRKUSITS cég

nagykereskedők

fűszer-, csemege-, bor- és ásványvíz üzletének

DETAIL OSZTÁLYA AJÁNLHATÓ!

ZOMBOR, SZENTGYÖRGY-TÉR 6. SZ., Dr. PAVLOVITS-PALOTA.

A jelenkor legmodernebb és legelőkelőbb üzlete, melyben a naponta frissen érkező legfinomabb csemegék, mindenkor a legnagyobb választékban kaphatók.

Állandó raktár és nagy választék következőkben u. m.: **prágai sódar főtt és nyers**, a legfinomabb minőségben, **az összes hus és kolbászfélék, hideg felvágottak**, hirszeves és kedvelt fajokban, ugymint: Westfaliai sonka, Bacon angol, prágai, debreceni és kolozsvári szalonna! Gothai, veronai és magyar szalámi! Bolognai és német mortadella! Pomeráni libamell, debreceni és szepesi tomas kolbász stb.

Minden ízlelést kielégítő finom sajtok és csemege-sajtok nagy raktára, u. m.: Ementáli, Groy, Pármái, Eidemi, Gorgonzola, Schwarzenbergi, Trapista, Strachino, Roquefort, Liptói, Döry-Pusztai, Algai, Francia de Brie, Camembert, Gerwais stb.

Az összes pástétomok, halfélék, friss és konzerv főzelékek, befőttek.

Borok, pezsgők, cognacok, rumok és teák minden faj és minőségben.

Friss teasütemények legnagyobb raktára!

Legfinomabb valódi francia olajok! Kiváló finom kávék és rizsek! és a fűszer szakmába vágó összes többi cikkek.

Az összes ásványvizek és forrástermékek nagy raktára!

Helybeli megrendelések házhoz szállítása díjtalan, vidékre pedig csupán a portó számíttatik fel.

Mindenki saját érdekének barátja, ha üzletünket megtekinti.

Szíves pártfogását kérve jegyzünk

100-33

kiváló tisztelettel

Ráczi és Czvrkusits.

Gyász. Öszinte részvétellel értesülünk, hogy Duchon Béla nyug. kir. adófelügyelő és Zombor szab. kir. város tb. tanácsnoka folyó évi április hó 2-án életének 77-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt. A gyászoló család a következő gyászjelentést adta ki: Mélyen szomorodott szívvel jelentjük, hogy a szeretett jó férj, gondos apa, testvér, nagypapa, dédapa és após Duchon Béla nyug. kir. adófelügyelő és Zombor szab. kir. város tb. tanácsnoka folyó évi április hó 2-án esti 9 órakor életének 77-ik, boldog házasságának 53-ik évében hosszas szenvedés után csendesen elhunyt. Az elhunytak földi porai folyó évi április hó 4-én délután 4 órakor fognak az Orgona-utca 21. számú gyászszobából a szent Rókus temetőbe örök nyugalomra vitétni. Lelke üdvéért az engesztelő szentmise pedig folyó évi április hó 5-én délelőtt fél 8 órakor a helybeli r. kath. plébániatemplomban fog megtartatni. Zombor, 1911. évi április hó 3-án. Béke hamvaira! Duchon Béláné szül. Batizfalvy Emilia, özvegye. Sprodt Mátyásné szül. Duchon Emilia, dr. Duchon János, Pásztor Lajosné szül. Duchon Mária, gyermekei. Dr. Sprodt Béla és neje Heintz Juliska, Duchon Béla, Duchon János, Duchon Imre és Duchon Mariska, unokái. Sprodt Béla, dédunokája. Duchon Ferenc és Duchon Amália, testvérei. Dr. Duchon Jánosné szül. Frey Mária, menyé. Sprodt Mátyás és Pásztor Lajos, vejei. És számos rokonai.

Kinevezés. A pénzügyminiszter Lélek Imre szabadkai lakost a máramarosszigeti m. kir. adóhivatalhoz ideiglenes minőségű segélydíjas adóhivatali gyakornokká nevezte ki.

A rabsegélyező egyesület folyó hó 9-én d. e. 10 órakor a királyi törvényszék polgári tanácstermében tartja közgyűlését, melyre az egyesület vezetősége ez uton hívja meg az egyesület tagjait.

Uj okmánybélyegek. A kincstár új okmánybélyegeket bocsát ki, amelyek nem olyan papíron készülnek, mint amilyenre a mostaniak vannak nyomva, hogy minél nehezebben lehessen azokat hamisítani. A bélyegekre szükséges új fajta papírost most gyártják. Az új okmánybélyegek, melyek nagyobbak lesznek mint a mostaniak, a folyó év nyarán jönnek forgalomba.

Szövetkezet hamispénz gyártására. Marin János jómódu rémi gazdálkodó valami csekélység miatt a bajai fogházba került, ahol egy cellába esukták Nagy István rovtölteltes csavargóval, aki Marin Jánosnak igen érdekes dolgokat mondott el. Dicsékedett, hogy ő külön pénz csinál, mint a körmőbányai pénzverő intézet. Marin beugrott a ravasz embernek és megígérte neki, hogy ha kiszabadulnak, társas viszonyba lépnek. Marin jómódu ember volt, minden pénzét rászánta a hamispénz gyártásra. Mikor kiszabadultak, Marin magával vitte Nagy Istvánt, aki a gazdag ember házában rendezte be a pénzgyárat. Nagy István készítette is a hamis húszfilléreseket meg az egykoronásokat, míg nem Marin felesége, aki előtt mindent titkoltak, rájött a bűnös üzelmekre. Az asszony egyenesen a plébánoshoz ment tanácsért. A pap pedig följelentette a pénzhamisítókat. A két embert azonnal letartóztatták s a szegedi törvényszék büntetőtanácsa elé állították. A bíróság Nagy Istvánt egy évi, Marint pedig hét hónapi börtönrre ítélte.

Kamarai ülés. A szegedi kereskedelmi és iparkamara f. hó 6-án (csütörtökön) délután 2 órakor a kamarai székház termében teljes ülést tart.

A lakbérnek nyugdíjba való beszámítása. Aradvármegye kimondotta, hogy a vármegyei tisztviselőket, segédkezelő- és szolgazemélyzet tagjait lakbérük után is nyugdíjszerű ellátásban részesíti és e célból a vármegyei alkalmazottak nyugdíjpótló alapját létesítette. A nyugdíjpótló alap létesítésére és javadalmazására felajánlotta a vármegyei alkalmazottak nyugdíjba beszámítható fizetésének és lakbérének egy százalékát, mely hozzájárulás állandó jellegű, továbbá a beszámítási pótló-alapból évi 10.000 koronát. Az ellátásnak a nyugdíj-pótló alapból való kiegészítése az alkalmazott lakáspénzének

összege után ugyanazon kulcs szerint történik, mint amelyet a nyugdíjszabályok az esedékes nyugdíj és özvegyi ellátási díj kiszámítására nézve megállapítanak. A belügyminiszter úgy a nyugdíjpótló intézményt, valamint az arra vonatkozó szabályrendeletet jóváhagyta.

HIRDETÉSEK.

1045. szám 1911.

Pályázati hirdetmény.

A zombori kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatóságának 1911. évi március hó 20-án tartott ülésében hozott határozatából kifolyólag a következő állásokra hirdet pályázatot:

egy 2600 korona fizetessel és 800 korona lakbérrel javadalmazott IV. osztályú (fogalmazói) állásra,

egy 1100 korona fizetessel és 480 korona lakpénzzel javadalmazott II. osztályú külszolgálati (külellenőri) kezelőtisztviselői állásra,

egy 800 korona fizetessel és 400 korona lakpénzzel javadalmazott III. osztályú külszolgálati (végrehajtói) kezelőtisztviselői állásra.

Pályázati határidő ezen pályázati hirdetménynek a Munkásbiztosítási Közlönyben való első megjelenésétől számított 15 nap.

A választás az állásoknak az Országos Pénztár által való jóváhagyása után fog megjelölni.

A pályázati kérvények ezen határidőig a zombori kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatóságához címezve, ennek irodájában a hivatalos órák alatt nyújthatók be.

A pályázók sajátkezűleg irt és aláírt kérvényükben a fentebb felsorolt állások közül megjelölni tartoznak azt az állást, melyet elnyerni óhajtanak.

A pályázók a kérvényhez életkorukat és magyar állampolgárságukat, valamint előképzettségüket igazoló bizonyítványt becsatolni kötelesek, megjegyezvén, hogy a pénztár szolgálatában csak teljes koru, de 40 évnél nem idősebb egyének alkalmazhatók. Azoknak, kik már a pénztár szolgálatában állanak, a 40 éves korhatár alól a pénztár igazgatóságának előterjesztésére az országos pénztár igazgatósága felmentést adhat.

Kötelesek továbbá a pályázók hatósági, vagy a pénztár orvosának bizonyítványával igazolni, hogy teljesen egészségesek. Amennyiben a megválasztás nem pénztári orvosi bizonyítvány alapján történt, a megválasztott köteles magát állásának elfoglalása előtt a pénztári orvos vizsgálatának alávetni.

Ha a megválasztott esetleg nem magyarul tudó magyar állampolgár, csőd vagy gondnokság alatt áll, nyereségvágyból elkövetett bűntett vagy vétség miatt jogerős ítélettel elmarasztaltatott, hivatalvesztésre, vagy politikai jogainak felfüggesztésére szóló ítélet hatálya alatt áll, ezen esetek fenforgása az alkalmazást semmissé teszik s a netán tévesen alkalmazott a pénztárral szemben a szolgálati viszony azonnali megszüntetéséből kifolyólag semmiféle igényt nem támaszthat.

A pályázókat az egyes állásra az igazgatóság választás útján alkalmazza. A választásnál előnyben részesítetnek azok, akik magánál a pénztárnál, vagy más kerületi munkásbiztosító pénztárnál vagy az országos pénztárnál eltöltött hosszabb ideig tartó sikeres szolgálatot igazolnak.

A megválasztottak egy évi próbaszolgálatot kötelesek teljesíteni és szakvizsgát is kötelesek tenni. A próbaszolgálat ideje alatt 3 hónapi felmondással a szolgálati viszony felbontható.

A megválasztottak a Zombori Kerületi Munkásbiztosító Pénztár mindenkor érvényben levő szolgálati, fegyelmi és illetmény-szabályzatot magukra nézve kötelezőnek elismerni tartoznak.

Zombor, 1911. évi március hó 24-én.

Frey Imre s. k., Gyöngyösi Dezső s. k.,
elnök. 2-2 igazgató.

Eladó bikák.

Méltóságos báró Rédl Lajos ur rasztinai uradalmában „Pusztá Rasztina” eladó 4 drb számfeletti 2 éves magyar fajta **tenyészbika** (tenyészigazolványos). Ára darabonként **500 kor.**

Bővebb felvilágosítást nyújt az

Uradalmi számtartóság

Pusztá Rasztina, posta távirda vasut Gádor 3-3 Bács-Bodrog megye.

Telekkönyvben teljesen jártas

:: hivatalnok, ::

kifogástalan hirnévvel, ki a horvát-szerb és magyar nyelvet teljesen bírja, jelző-osztályunkban alkalmaztatik. Ajánlatok az esetleges egyéb nyelvismeretek felemlítésével, bizonyítványi másolatokkal, fényképpel s fizetési igények kitüntetésével hozzánk beküldendők. 2-2 ::

Horvát Országos Bank r.-t.

ESZÉK.

Részlet üzletem részére keresek azonnali belépésre

két fiatal embert fix és jutalék mellett.

ENGEL MÓR
ZOMBOR. 3-3

VALÓDI

hollandi Cacao

egy kilogramm öt korona,

nemkülönben finom csokoládé, fűszer és csemege, kitűnő zamatu cukorkák, továbbá mindenféle ásványvizek kaphatók: 10-6

LUGUMERSZKY P. SZVETOZÁR

fűszerkereskedőnél
ZOMBOR, Kossuth Lajos-utca.

Uj!

RUHA BÉRLÉLET.

Uj!

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására adni, hogy a raktáromon levő legfinomabb angol, francia és magyar szövettől tetszés szerinti választás és megrendelés szerint alább felsorolt ruházati árukat, legjobb kidolgozásban és árban **4 év alatt** szállítom:

négy nyári saccó szabásu öltöny,
három tavaszi „ „ „
két téli „ „ „
egy Ferenc József vagy frack „
egy zsaket vagy szmoking „

egy téli kabát,
egy felsőkabát,
két divatnadrág,
két divatmellény

összesen **kilencszázhatvan korona**, mely összeg havonkénti **20 koronás** részletekben a cég által a megrendelőnek beküldött nyugta ellenében lesz fizetve.

Alulírott cég kötelezi magát arra, hogy azon ruha helyett, amely nem felel meg, másikat készíteni. A cég kötelezi magát a ruhák jókarban tartását díjtalanul eszközölni.

Magamat a nagyérdemű közönség jóindulatába ajánlva, maradok kiváló tisztelettel

K N I P L J Á N O S

uri és katonai szabó Zombor, Petőfi-utca 4. sz., a Nikolits palotával szemben.

20-11

774. szám. 1911.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102., illetőleg az 1908. évi XLI. t. c. 19. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nachodi kir. járásbíróság 1911. évi C. II. 10. számú végzése következtében dr. Strasser Henrik zombori ügyvéd által képviselt Tramer et Kohner cég javára 390 korona 80 fillér s járulékaik erejéig 1911. évi március hó 10. én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1237 korona 30 fillérre becsült következő ingóságok, u. m.: különféle vászon és parget nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíróság 1911. évi V. 381/2. sz. végzése folytán 390 kor. 80 fill. tőkekövetelés, ennek 1910. évi november hó 14. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 68 koronában bíróság már megállapított költségek erejéig Zomborban Sztapári-ut leendő eszközésére 1911. évi április hó 12. napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Zombor, 1911. évi március hó 31-én.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

772. szám. 1911.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102., illetőleg az 1908. évi XLI. t. c. 19. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. törvényszék 1911. évi 863. számú végzése következtében dr. Strasser Henrik zombori ügyvéd által képviselt Fehér Mór és fia budapesti cég javára 529 kor. 40 fillér s járulékaik erejéig 1911. évi január hó 27. én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 3800 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: bolti áruk nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíróság 1911. évi V. 169/4. sz. végzése folytán 529 kor. 40 fill. tőkekövetelés, ennek 1910. évi december hó 31. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 129 kor. 60 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Zomborban Kossuth utca leendő eszközésére 1911. évi április hó 21-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Zombor, 1911. évi március hó 31-én.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

HIRDETÉSEK

FELVÉTEKNEK
LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

10328. szám

alisp. 1911.

Bács-Bodrog vármegye alispánjától.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur 87424/910—I. C. szám alatt kelt rendeletével a dunagálos—petróc—ósóvíi törvényhatósági közut 0-00—6-10 és 9-900—20-634 km. szakaszának az 1904. évi XIV. t. c. 11. §. alapján a vármegye által felveendő kölcsön terhére leendő kiépítését és azok költségeit engedélyezvén, ezen munkálatok biztosítása céljából ezennel nyilvános írásbeli versenyárgyalást hirdetek.

1. Ezen utépitkezésnél vállalati uton a következő munkálatok lesznek végrehajtandók:

- Földmunka.
- Kő-, kavics, kötő- és fedőanyagok (homok) termelése, vasuti vagy vízi szállítása, a helyszínére való kifuvarozása és szabályos halmozása.
- Kőpálya előállítás (utszekerény kiemelés, alapkövezés, kavicsterítés, rézsű- és padkarendezés) és lejárók burkolása.
- Betonsőáteresztők építése.
- Kerékvető felállítás.

Az egyes munkálatokra (munkanemekre) külön-külön is lehet ajánlatot tenni, de az egész munkálatra együttes ajánlat is tehető.

2. A munka teljesítésének határideje:

- földmunkánál 12 hét,
- kőanyagok kiszállításánál 16 hét,
- kövezési és burkolási munkáknál 12 hét,
- betonsőáteresztők építésénél 3 hét,
- kerékvető felállításánál 2 hét, összesen 45 hét, mely határidő a munkaátadás napjától veendő kezdetét, s mely határidőbe a november hó 1-től március hó 1-ig terjedő téli időszak nem számítatik be.

3. Az ajánlatok egységárgakkal teendő; százalékos árengedményt, vagy felülfizetést tartalmazó ajánlatok nem lesznek figyelembe véve.

Csak szabályszerűen kiállított, magyar nyelven szövegezett, kellően felszerelt, ivenkint egy koronás bélyeggel ellátott és pecséttel lezárt, sértetlen borítékba elhelyezett, közvetlenül vagy posta útján beadott és kellően felszerelt ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni.

Az ajánlatot tartalmazó boríték a következő felirattal látandó el:

„BÁCS-BODROG VÁRMEGYE ALISPÁNJÁNAK

ZOMBOR.

Ajánlat a 10328. alisp. 1911. számú versenyárgyalási hirdetésben kiírt és a dunagálos—petróc—ósóvíi törvényhatósági közut 0-00—6-10, 9-900—20-634 km. szakaszainak műuttá való kiépítésénél teljesítendő munkálatokra.

A kőanyagokra csakis a költségvetésben és a vonatkozó részletes feltételekben körülírt minőségű kővekkal tehető ajánlat.

Az ajánlattal együtt a felajánlott kőanyagból (terméskő, kavics, kötő- és fedőanyag, homok) az ajánlattevő pecsétjével ellátott 2—2 db egymással egyező minta is bemutatandó. Amennyiben a bemutatott kőanyag a budapesti kir. József-műegyetem laboratóriumával kapcsolatos kísérleti állomás által már megvizsgáltatott, az ajánlathoz ezen hivatalos vizsgálatról kiadott bizonyítvány hiteles másolata is csatolandó.

Az ajánlathoz továbbá az ajánlati költségvetés is csatolandó lesz, melyben az egységárak az e célra szánt rovítokba bevezetendők és azok végösszege is feltüntetendő. Az ajánlati költségvetés összefüzendő és aláírandó, a fűzőzsinór vége pedig ajánlattevő pecsétjével lepecsételendő.

A kiírási művelethez a hivatalos költségelőirányzat nem csatolódik és az a pályázók által be nem tekinthető.

A kőanyagok szállítására vonatkozólag a m. kir. államvasutakon, a Bács-Bodrog vármegyében levő h. é. vasutakon, továbbá a Ferenc- és Ferenc József-csatornán a kőanyagok szállítására érvényben levő viteldíjkezdmények vállalkozónak is biztosíthatnak.

Ezen körülmény ajánlattevők által a kőanyagok egységárainak felajánlásával figyelembe veendő.

Az ajánlattal bemutatandó kőminták mindegyike kellően felragasztott címkével látandó el, melyre vállalkozó neve (cége) és a kőminta származási helye tisztán és olvashatóan feljegyzendő.

4. Az ajánlatok Bács-Bodrog vármegye alispáni hivatalánál (Zombor, vármegyei székház, I. emelet, közigazgatási iktató) 1911. évi április hó 22-ik (szombat) napjának délelőtti 9 órájáig adandók be. A később érkezettek nem fognak figyelembe vétetni.

5. Bánatpénzül készpénzben, vagy biztosítékképes értékpapirokban az ajánlati költségvetés végösszegének 2%-a legkésőbb 1911. évi április hó 21-ik (péntek) napjának déli 12 órájáig jelen hirdetés számára való hivatkozással a zombori m. kir. adóhivatalnál teendő le.

Az adóhivatali letéti nyugta, vagy közjegyzőileg hitelesített másolata az ajánlathoz csatolandó.

A bánatpénzt, még pedig sem készpénzt, sem értékpapírt az ajánlathoz csatolni nem szabad.

6. A versenytárgyalás Zomborban, a vármegye székházának kistermében (I. emeleti) 1911. évi április hó 22-ik (szombat) napján délelőtti 9 órákor fog megtartatni; a versenytárgyaláson, illetve az ajánlatok felbontásánál az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

7. A munkálatokra vonatkozó általános és részletes feltételek, tervek, az ajánlati költségvetés és az ajánlati minta a zombori m. kir. államépítészeti hivatalban jelen hirdetés közzététele napjától az ajánlatok benyújtásának határidejéig a rendes hivatalos órák alatt tekinthetők meg.

Az ajánlati minta és az ajánlati költségvetés nyomtatványa ivenként 30 fillér árban a közigazgatási kiadóhivatalban (vm. székház, II. emelet) a hivatalos órák alatt a vármegyei kiadótól szerezhetők be.

8. Az ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

9. A munkálat elnyerője — az ide vonatkozó munkafeltételek értelmében — annak teljesítéséhez hazai és pedig első sorban magyar honos műszaki erőket, tisztviselőket, iparosokat, alvállalkozókat, munkavezetőket, munkásokat stb. tartozik alkalmazni; a munkálathoz szükséges anyagokat (a szállítandó anyagokat) pedig teljesen a magyar szent korona országai termelése és ipara révén tartozik beszerezni.

Ezen kötelezettség teljesítésére nézve minden tekintetben a közszállítási szabályrendelet ide vonatkozó határozmányai irányadók.

10. Azon pályázók, kik eddig Bács-Bodrog vármegye törvényhatóságával üzleti összeköttetésben még nem állottak, illetőleg előtte ismeretlenek, tartoznak szállítóképességeiket és megbízhatóságukat az illetékes kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni.

11. A munkálat odaitélése felett a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur dönt végérvényesen, aki a beérkezett ajánlatok között az ajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választ.

Zombor, 1911. évi március hó 29-én.

MICHAILOVITS,
alispán.

Eladó ház.

Zomborban, a Bezdáni-uton
levő 49 sz. nagy sarokház, jó
forgalmu 10—10

**beszálló korcsma
és szatócs üzlettel**

kiadó, esetleg szabadkézből eladó.

Bővebbet a tulajdonosnál:

KAMOCSAY IÓZSEFNÉL.

1401/tkvi 1911. szám.

Árverési hirdetés.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Cservenka-ó-ujsziváci takarékpénztár r. t. cég végrehajtónak Gubicza György és neje sz. Drechsler Magdolna végrehajtást szenvedők elleni 1500 korona tökekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (és a kir. járásbíró) területén lévő, Bezdán község területén fekvő, a bezdáni 1205. sz. betétben A l. 1—2. sor, 843—844 hr. 999. ö. i. sz. végrehajtást szenvedők tulajdonául bejegyzett 202 □ öles jószágtestre 809 kor. kikiáltási árban az árverést elrendelte

Az 1911. évi május hó 8-ik napján délelőtti 10 órákor Bezdán községében tartandó nyilvános árverésen ezen ingatlan az árverési hirdetésben megállapított kikiáltási ár $\frac{2}{3}$ -ánál alacsonyabb áron el nem adható.

Ha a kikiáltási ár fokozatos leszállítása következtében a legalacsonyabb árt elérő ígért nem tétetik, a kiküldött az árverést felfüggeszti.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvények 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígértet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár % a szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi %-áig kiegészíteni. Ha ennek a kötelezettségének eleget nem tesz, ígéréte figyelmen kívül marad, és a haladéktalanul folytatandó árverésen többé részt nem vehet.

A kincstár, mint árverelő, bánatpénzt letenni nem köteles. Nem kötelesek bánatpénzt letenni az 1889. XXX. t. c. 10. §-ának második bekezdése alapján adómentes záloglevelek kibocsátására jogosított és Budapesten székelő részvénytársaságok és szövetkezetek, valamint az 1893. XXIII. t. c. alapján alakult központi hitelszövetkezet, a javukra zálogjoggal megterhelt ingatlan elárverezésénél. Abban az esetben, amelyben az árverelő a törvény értelmében a bánatpénzt elveszti, a bánatpénz letétele alól fölmentett árverelő a telekkönyvi hatóság felhívásának kézhezvételétől nyolc nap alatt a bánatpénznek megfelelő összeget bírói letétbe helyezni köteles. — Zomborban, 1911. évi február hó 9-én. Hetteszheimer s. k., kir. törvényszéki bíró.

A kiadmány hitelül:

Weber,
telekkönyvvezető.

KONYOVITS D. ZS.

uri és női divat különlegességek áruháza ZOMBOR, Kossuth Lajos-utca 3. szám.

Női divat bevásárlási forrás.

PARIS.

Van szerencsém az uri hölgyközönség b. figyelmét felhívni a **most érkezett tavaszi párisi újdonságaimra**, u. m.:

Női ruhadisz különlegességek.

(Állandó összeköttetés a világhírű AN BOU MARSCHE párisi divatcéggel.)

Menyasszonyi kelengyék.

(Kézimunka.)

Pongyolák.

Magyar és francia fűzők.

Autoka nap- és esőernyők.

Övek és ridikül különlegességek.

Uri divat bevásárlási forrás.

LONDON.

Van szerencsém az uri közönség b. figyelmét felhívni a **most érkezett angol divat különlegességeimre**, u. m.:

Nyakkendők

minden elképzelhető divatszínben.

Inggallér és kézelők.

(Kézzel varrott gomblyuk mértékszerű megrendelés.)

Turista és zephir ingek.

Sétapálcák, sportcikkek.

Divatmellények, felöltők.

Esőernyők.

Francia illatszert és minden e szakmába vágó különlegességek.

Párisi és londoni bevásárlásaimról visszatérve van szerencsém a mélyen tisztelt vásárló közönséget az állandóan raktáromon **óriási választékban** található **uri és női divat különlegességeimre** szives figyelmét felhívni és becses pártfogását kérni.

A legpontosabb kiszolgálást és a legjutányosabb árakat biztosítva maradok

6-2

teljes tisztelettel

KONYOVITS D. ZS.

Pénzügyőri laktanya.

A zombori pénzügyőrség elhelyezésére megfelelő ház, melyben legkevesebb 7 szoba, 2 konyha és melléképületek vannak, **1912. január 1-től** több évre bérbevételre kerestetik.

A háztulajdonosok, kik ily házzal rendelkeznek és bérbeadni hajlandók, értekezhetnek a zombori pénzügyőri biztossal Sándor Béla-utca 6. szám alatt.

3-2

Egy érettségizett

fiatalember kereskedelmi szaktantárgyakban szerény díjazásért oktatást vállal. Cím a kiadóhivatalban.

2-1

Eladó ház.

Azonnal eladó a Flórián-utca 32/a számú modern -- ház, kettős lakással --

3-3

KEIL-LAKK

„Keil-Lakk“-nál jobb máz nincsen
Asszony mondja: ez a kincsem!
A padló úgy fénylik tőle
Nem is kell sok máz belőle;
Kevés munka, semmi kín,
Barna, vagy porszürke szín,
Figyelmet csak arra tegyen,
Hogy az mindig „Keil-Lakk“ legyen!
Ajtó, mosdó, ablakpárkány
Oly fehér lesz mint a márvány,

Ha fehér „Keil-Lakk“-ot veszünk,
S vele mindent jól befestünk.
Konyhabútor, asztal, szék,
Itt van „Keil-Lakk“ azurkék,
Kerti butort fessünk zöldre,
Gyermekeknek öröme.
„Keil-Lakk“-ból van minden szín,
Kék, piros, zöld-rozsmarin.
Szóval: ház vagy nyárilak,
Mindig legyen ott „Keil-Lakk“!

Mindenkor kaphatók:

8-1

Weidinger S. és Zs. cégnél Zomborban.

Bács: Resch József.
Hódság: Rausch Ede.
Kula: Récei Miksa.

Szabadka: Wachsmann Jenő és Tsa.
Títel: Nonnenmacher Endre.

762. szám 1911.

Pályázati hirdetmény.

Béreg községben elhalálozás folytán megüresedett segédjegyzői állásra, melynek javadalmazása 1000 korona, mely összegből 600 koronát a községi pénztár és 400 koronát az államkincstár fizet, pályázat hirdettetik.

Felhívom ennél fogva, hogy a pályázni óhajtok jegyzői oklevéllel felszerelt kérvényeiket hozzám **folyó évi április 30-ig** küldjék be.

A községben divó nyelvek: magyar, sokac és német.

Baja, 1911. évi március 20-án.

VOJNICH MÁTÉ,

2-2

főszolgabíró.

580/1911. sz.

Pályázati hirdetmény.

Kishegyes községben üresedésbe jött gyalogrendőri állásra pályázat hirdettetik.

Javadalom havi utólagos részletekben fizetendő évi 600 korona és természetbeni ruházat.

Szabályszerűen felszerelt kérvények bezárólag **1911. április 15-ig** alulírott előjárósághoz nyújtandók be.

Kishegyesen, 1911. március 24-én.

Limbok Pál,

jegyző.

Csernek Benes,

bíró.

2-1